

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 09 ” 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
ОБРАЗОТВОРЧИХ ДИСЦИПЛІН

для студентів

спеціальності	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	023.00.01 Образотворче мистецтво

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № Р309/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« 09 » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробник: Кузьменко Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Кузьменко Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «16» січня 2019 р.

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

«___» _____ 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Г. В.Кузьменко

Робочу програму перевірено
«___» _____ 2019 р.

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «___»__20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	
«Методика навчання образотворчих дисциплін»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова виклад-ня, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	2	
Семестр	3 / Модуль I	4 / Модуль II
Кільк. змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	28	28
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	28	28
Форма семестрового контролю	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва до здійснення художньо-естетичного розвитку учнів у сучасних загальноосвітніх навчальних закладах засобами образотворчого мистецтва та художньо-творчої діяльності.

Завдання курсу:

- ✓ вивчення, аналіз та узагальнення методики викладання образотворчого мистецтва в історичній ретроспективі, ознайомлення з досвідом роботи кращих шкіл світу, формами організації, методами навчання й художнього розвитку учнів засобами образотворчого мистецтва та образотворчої діяльності;
- ✓ формування умінь, необхідних для ефективної організації і творчого проведення уроків образотворчого мистецтва та різних форм позаурочних навчально-виховних заходів мистецького напрямку у процесі самостійної педагогічної діяльності;
- ✓ оволодіння методикою навчання учнів ЗНЗ основам образотворчої грамоти, специфікою розробки й виготовлення методичних малюнків у різних художніх техніках на основі знань дидактики та вікової психології;
- ✓ опанування основних педагогічних та мистецтвознавчих понять і відповідної термінології; набуття досвіду здійснення добору творів образотворчого мистецтва для проведення бесід про мистецтво з учнями молодшого підліткового віку;
- ✓ розуміння змісту й специфіки професії вчителя сучасного ЗНЗ, соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури школяра;
- ✓ виховання активності, самостійності, формування здатності до художньо-творчої самореалізації і духовно-естетичного

самовдосконалення у процесі самостійної педагогічної діяльності, поваги до професії вчителя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі візуального мистецтва та художньої творчості.
	ЗК 4	Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність до аналізу й синтезу на основі логічних аргументів, достовірних фактів, творчої уяви; готовність до науково-дослідної діяльності та самостійного наукового пошуку, до співставлення і порівняння мистецьких явищ минулого та сучасності з метою розуміння зв'язків між проблемами минулого і сьогодення, оцінювання фактів, пов'язаних із мистецькою практикою.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проектів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проектів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування

		сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває загальних і фахових базових компетентностей, виявляє здатність:

✓ керувати художньо-творчим розвитком школярів, виховувати в них ціннісно-світоглядні орієнтації у сфері мистецтва; здійснювати розвиток комплексу ключових, міжпредметних і предметних компетентностей у процесі опанування учнями художніх цінностей і способів художньої діяльності; формувати в учнів потребу в художньо-творчому самовираженні та естетичному самовдосконаленні;

✓ моделювати та проводити уроки різних типів і позаурочні навчально-виховні заходи, використовуючи систему міжпредметних зв'язків;

✓ використовувати різні форми й методи ознайомлення учнів ЗНЗ з творами українського та світового мистецтва, художніми явищами сучасності;

✓ здійснювати відбір творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва для сприймання їх дітьми шкільного віку, вчити школярів інтерпретувати, оцінювати, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки;

✓ аналізувати та оцінювати учнівські художні твори з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів, стимулювати в них оригінальне, нестереотипне художньо-образне мислення;

✓ розробляти календарно-тематичні плани, конспекти уроків різних типів з урахуванням особливостей видів художньої діяльності, самостійно виготовляти навчально-методичні посібники, візуальний ряд до уроків;

✓ добувати, осмислювати, опрацьовувати та свідомо використовувати науково-методичну літературу та інші інформаційні джерела у процесі самостійної педагогічної діяльності;

✓ здійснювати аналіз типового навчального підручника (навчального посібника) з фаху й оцінювати його зміст з погляду на врахування дидактичних, естетичних та виховних вимог;

✓ спрямовувати навчально-педагогічну роботу на виховання в учнів поваги до національних традицій українського народу, надбання рідної культури, потреби до участі у соціокультурній діяльності, художнього оформлення шкільних і позашкільних виховних заходів, – тим самим закласти фундамент для розвитку універсальних якостей творчої особистості, готової до активної участі у громадському та культурному житті суспільства.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 12	Уміння працювати з великим обсягом інформації, здатність її аналізувати та критично оцінювати.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання Модуль II (4 сем.)

	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Саморстїйна робота
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль II – 4 семестр							
ЗМ №1: Зміст і методика навчання учнів основної школи основам образотворчої грамоти							
Тема 1. Розвиток образного мислення та художньо-творчого потенціалу учнів основної школи засобами ОМ.	6	2					4
Тема 2. Педагогічний малюнок, основи кольорознавства і композиції в системі навчання образотворчому мистецтву учнів основної школи.	6	2					4
<i>Модульний контроль</i>	2						
Разом	14	4					8
ЗМ №2: Зміст і методика навчання учнів основної школи образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву							
Тема 3. Графіка у системі навчання образотворчому мистецтву	8	2	2				4
Тема 4. Живопис у системі навчання образотворчому мистецтву	8	2		2			4
Тема 5. Скульптура у системі навчання образотворчому мистецтву	6	2	2				2
Тема 6. Декоративно-прикладне мистецтво у системі навчання учнів основної школи.	8	2		2			4
Тема 7. Зміст і методика навчання учнів 5 – 7 класів технікам роботи з папером. Колаж.	8	2		2			4
Тема 8. Сучасні арт-практики в системі навчання учнів 5–7 класів образотворчому мистецтву.	6	2	2				2
<i>Модульний контроль</i>	2						
Разом	46	12	6	6			20
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>							
<i>Усього</i>	60	16	6	6			28

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль II. – 4 семестр

ЗМ №1: Зміст і методика навчання учнів основної школи основам образотворчої грамоти

Тема 1. Розвиток образного мислення та художньо-творчого потенціалу учнів основної школи засобами обр-го мистецтва (2 год).

Психолого-педагогічні аспекти художньо-творчої діяльності. Якості, притаманні творчій особистості. Художньо-розвивальний потенціал образотворчого мистецтва. Творче самовираження як здатність будувати свій внутрішній світ, своє світовідчуття, самого себе в цьому світі. Образотворчі вправи на розвиток уяви, фантазії, творчого мислення.

Рекомендована література

Основна: [1]; [3]. Додаткова: [18]; [19].

Тема 2. Педагогічний малюнок, основи кольорознавства і композиції в системі навчання образотворчому мистецтву учнів основної школи. (2 год.)

Сутність і значення педагогічного малюнка в роботі з учнями. Основи кольорознавства. Головні напрямки роботи за навчальною проблемою «колір» в 5–7 класах. Усвідомлення виражальних можливостей кольору, розвиток кольорових уявлень в учнів основної школи.

Поняття «композиція», засоби виділення композиційного центру, засоби виразності композиції. Головні напрямки роботи за навчальною проблемою «композиція» в 5–7 кл.

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [19].

Модульний контроль №1 з тем I-го ЗМ.

ЗМ №2: Зміст і методика навчання учнів основної школи образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву

Тема 3. Графіка у системі навчання образотворчому мистецтву (2 год.)

Мистецтво графіки в навч. програмах та сучасних підручниках. Рисунок як основа мистецтва графіки. Види рисунку. Принципи та методи формоутворення в рисунку. Навчання учнів прийомам зображення: предметів різної форми, птахів, тварин, людини; уявного простору в пейзажі, інтер'єрі.

Семінарське заняття №1 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Графічні техніки.

1. Мистецтво графіки у змісті програм галузі «Мистецтво» для 5–7 кл.
2. Виконання ПР. Відпрацювання послідовності та прийомів роботи у техніці «граттаж» представників флори та фауни у середовищі (Формат А-3).

3. Перевірка виконання СР (парна ф.р.). Відпрацювання послідовності та прийомів р. у техніці «малювання гумкою». (Пейзажна комп., формат А-3).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [22]; [23].

Тема 4. Живопис у системі навчання образ-му мистецтву (2 год.)

Мистецтво живопису у змісті навчальних програм та підручників. Види, засоби виразності, принципи та методи формоутворення в живопису.

Формування в учнів 5–7 класів практичних навичок роботи живописними матеріалами. Вправи на розвиток відчуття кольору, кольорових сполучень, передавання уявного простору в пейзажі. Формування навичок інтерпретування та емоційно-естетичної оцінки колориту художніх творів.

Практичне заняття №1 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Живописні техніки.

1. Мистецтво живопису у змісті сучасних програм для 5–7 кл.
2. Виконання ПР. Відпрацювання послідовності та прийомів роботи у живопису (малювання за уявленням). Тепла – холодна кольорові гами. (Реалістичне зображення, побудова і кожна композиція на форматі А-3) Відтворення за вибором:

- а) настрою у натюрморті (3 предмета: глечик, груша, яблуко);
 - б) уявного простору в пейзажі.
3. Перевірка виконання СР. Розробка візуального ряду до теми 6 класу «Пори року: колорит і настрої» (живописні матеріали). Завдання: створити пейзаж настрою. Кожна пора року на форматі А-5.

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [22]; [23].

Тема 5. Скульптура у системі навчання образотворчому мистецтву. (2 год.)

Мистецтво скульптури в навчальних програмах та сучасних підручниках галузі «Мистецтво». Ліплення: зміст та організація уроків, методика навчання. Види, матеріали, способи та прийоми ліплення.

Семінарське заняття №2 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики керівництва різними видами художньо-практичної діяльності школярів. Ліплення.

1. Мистецтво скульптури у змісті сучасних програм для 5–7 кл.
2. Організація та методика проведення уроків з ліплення
3. Виконання ПР: виконання скульптурної композиції в дизайні міста «Фонтан у парку». Кругла скульптура (групова форма роботи).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [19]; [23].

**Тема 6. Декоративно-прикладне мистецтво
у системі навчання учнів основної школи. (2 год.)**

Декоративно-прикладне мистецтво України: класифікація, види, загальна характеристика. Методика навчання учнів 5 – 7 класів послідовності переробки природних форм у стилізовані декоративні зображення. Види орнаментів за композицією та мотивами зображення.

Практичне заняття №2 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики навчання учнів 5 – 7 класів створенню орнаментальних композицій.

1. ДПМ у змісті сучасних програм для 5–7 кл.
2. Методична послідовність виконання орнаментальних композицій у заданому форматі.
3. Виконання ПР: Створення орнаментальної композиції у замкненому форматі на основі зооморфних та рослинних мотивів. (2 аркуші формату А-3: 1 – з послідовністю переробки природних зображень у стилізовані; 2 – завершена композиція).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: : [5]; [11]; [17]; [18]; [19]; [23].

**Тема 7. Зміст і методика навчання учнів 5 – 7 класів
технікам роботи з папером. Колаж. (2 год.)**

Поняття про аплікацію, художнє витинання, художнє конструювання та інші техніки роботи з папером. Види та типологічні групи технік роботи з папером, матеріали та прийоми роботи. Організація та проведення уроків, методична послідовність виготовлення творів.

Практичне заняття №3 – 2 год.

Тема: Відпрацювання методики навчання технікам роботи з папером.

1. Техніки роботи з папером у змісті сучасних програм для 5–7 кл.
2. Виконання ПР (парна форма роботи). Відпрацювання послідовності та прийомів роботи з папером. Виконання композиції (або вітальної листівки) у техніці «айріс-фолдінг» чи «паперопластика».
3. Перевірка виконання завдання СР (парн форма роб.): виготовлення композиції з матеріалів різних фактур (колаж, формат А-3).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: : [5]; [15]; [21].

**Тема 8. Сучасні арт-практики в системі навчання учнів 5–7 класів
образотворчому мистецтву.**

Новітні художні явища і арт-практики у сучасному культурному просторі. Експериментування митців з формами, кольорами, способами передачі руху.

Семінарське заняття №3 – 2 год.

Тема: Організація занять, методика застосування сучасних арт-практик на уроках образотворчого мистецтва.

1. Новітні художні явища у сучасному культурному просторі.
2. Виконання ПР (групова форма роботи). Відпрацювання методики організації заняття та послідовності виготовлення мобіля.

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [17]; [18]; [20]; [22].

Модульний контроль №2 з тем II-го ЗМ.

6. Контроль навчальних досягнень

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методика навчання образотворчому мистецтву» здійснюється за уніфікованою системою оцінювання, в основі якої покладено принцип пооперативної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, у якій визначено усі види роботи.

Форми проведення контролю навчальних досягнень студентів:

1. збірка контрольних завдань (теоретичного та практичного характеру) для модульного оцінювання роботи студентів;
2. завдання для самостійної роботи студентів та перевірка їх виконання;
3. проведення семінарських та практичних занять, обговорення їх результатів, визначення шляхів саморозвитку студентів у процесі опанування курсу «Методика навчання образотворчих дисциплін».

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Макс к-ть бал. за один.	М II – 4 сем.			
			ЗМ №1		ЗМ №2	
			К-ть один.	Макс. к-ть бал	К-ть один.	Макс. к-ть бал
1	Відвідування лекцій	1	2	2	6	6
2	Відвідування сем-х занять	1	-	-	3	3
3	Відповідь на сем-му занятті	10	-	-	3	30
4	Відвідування практик-х занять	1	-	-	3	3
5	Робота на практик-му зан.	10	-	-	3	30
6	Вик-ня з-нь для сам. роб.	5	2	10	6	30
7	Виконання модульної р.	25	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за зміст. модуль				37		127
Максимальна кількість балів за модуль			164			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання
Модуль II

ЗМ №1: Зміст і методика навчання учнів основної школи основам образотворчої грамоти

Тема 1. Розвиток образного мислення та художньо-творчого потенціалу в учнів основної школи засобами образотворчого мистецтва. (4 год.)

Літера – образ. Розроблення ініціалу власного імені або буквиці до казки (змішана техніка). Формат А-3.

Рекомендована література

Основна: [1]; [3]. Додаткова: [18]; [19].

Тема 2. Педагогічний малюнок, основи кольорознавства і композиції в системі навчання образотв-му мистецтву учнів основної школи. (4 год.)

1. Виконання ПР. Виготовлення дидактичного матеріалу з композиції: варіанти розташування предметів натюрморту у графічній композиції. 4 варіанти, з яких 1 правильне, інші – невірні. Формат А-3.

2. Підготовка до МКР: виражальні можливості кольору: контраст – нюанс. (Стилізоване зображення, кожна композиція на форматі А-4).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [19].

ЗМ №2: Зміст і методика навчання учнів основної школи образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву

Тема 3. Графіка у системі навчання образотворчому мистецтву (4 год.)

Виконання ПР (парна форма роботи). Відпрацювання послідовності та прийомів роботи у техніці «малювання гумкою». (Пейзажна композиція, формат А-3).

Підготовка основи для роботи у техніці «граттаж», розробка ескізу композиції з представниками флори та фауни у середовищі (Формат А-3).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [22]; [23].

Тема 4. Живопис у системі навчання образотворчому мистецтву (4 год.)

Розробка візуального ряду до теми 6 класу «Пори року: колорит і настрої» (живописні матеріали). Завдання: створити пейзаж настрою. Закомпонувати на форматі А-3 чотири однакових зображення пейзажу, кожне з яких за колоритом відповідає певній порі року.

Розробка ескізу композиції для ПР. Реалістичне зображення, побудова і кожна композиція на форматі А-3. Тепла – холодна кольорові гами. Відтворення за вибором:

- а) настрою у натюрморті (3 предмета: глечик, груша, яблуко);
- б) уявного простору в пейзажі (тепла і холодна кольорова гама).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [22]; [23].

**Тема 5. Скульптура у системі навчання
образотворчому мистецтву (2 год.)**

Розробка ескізу, підготовка основи для виконання скульптурної композиції в дизайні міста «Фонтан у парку» (групова форма роботи).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [15]; [18]; [19]; [23].

**Тема 6. Декоративно-прикладне мистецтво у системі навчання учнів
основної школи. (4 год.)**

Підготовка до ПР: Виконання орнаменту на основі зооморфних та рослинних мотивів. (2 аркуші формату А-3: 1 – з послідовністю переробки природних зображень у стилізовані; 2 – завершена композиція).

а). Розробка ескізу, мотивів, підготовка схеми-основи для виконання орнаментальної композиції у замкненому форматі;

б). Розроблення орнаментальних мотивів: виконання послідовності переробки природних форм (тварини і рослини) у стилізовані зображення.

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: : [5]; [11]; [17]; [18]; [19]; [23].

**Тема 7. Зміст і методика навчання учнів 5 – 7 класів
технікам роботи з папером. Колаж. (4 год.)**

Виконання ПР (парна форма роботи). Відпрацювання методики навчання виготовлення колажу. Виготовлення композиції з матеріалів різних фактур (формат А-3).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: : [5]; [15]; [21].

**Тема 8. Сучасні арт-практики в системі навчання учнів 5–7 класів
образотворчому мистецтву. (2 год.)**

Розробка ескізу, підготовка елементів та основи для виготовлення мобіля (групова форма роботи).

Рекомендована література

Основна: [2]; [3]; [4]. Додаткова: [17]; [18]; [20]; [22].

Критерії оцінювання рівня виконання завдань самостійної роботи:

1. своєчасність та охайність виконання;
2. повнота обсягу, якість та самостійність виконання;
3. відповідність віковим особливостям учнів молодшого підліткового віку;
4. виявлення ініціативності;
5. оригінальність та виявлення творчого підходу.

Перевірка якості виконання завдань самостійної роботи студентів здійснюється шляхом академічного контролю на підставі наведеної таблиці:

Теми курсу, кількість годин, відведених на виконання завдань СР	Академічний контроль	Макс. к-ть балів
ЗМ №1: Зміст і методика навчання учнів основної школи основам образотворчої грамоти		
Тема 1. Розвиток образного мислення та художньо-творчого потенціалу учнів основної школи засобами образотворчого мистецтва (4 год).	Мод. контроль	5
Тема 2. Педагогічний малюнок, основи кольорознавства і композиції в системі навчання образотв-му мистецтву учнів основної школи. (4 год.)	Мод. контроль	5
ЗМ №2: Зміст і методика навчання учнів основної школи образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву		
Тема 3. Графіка у системі навчання образотворчому мистецтву (4 год.)	Сем. зан., мод. контроль	5
Тема 4. Живопис у системі навчання образотворчому мистецтву (4 год.)	Практ. зан., мод. контроль	5
Тема 5. Скульптура у системі навчання образотворчому мистецтву (2 год.)	Сем. зан., мод. контроль	5
Тема 6. Декоративно-прикладне мистецтво у системі навчання учнів основної школи (4 год.)	Практ. зан., мод. контроль	5
Тема 7. Зміст і методика навчання учнів 5 – 7 класів технікам роботи з папером. Колаж. (4 год.)	Практ. зан., мод. контроль	5
Тема 8. Сучасні арт-практики в системі навчання учнів 5–7 класів образотворчому мистецтву. (2 год.)	Сем. зан., мод. контроль	5
Разом за Модулем II – 28 год.	40 балів	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля у формі мистецького проекту, модульної контрольної (практичної чи творчої) роботи з урахуванням уніфікованої системи оцінювання навчальних досягнень студентів та критеріїв її оцінювання.

Критерії оцінювання модульного контролю, проведеного у формі мистецького проекту

№ п/п	Критерії оцінювання	Макс. к-ть балів за кож. крит.
1.	Представлений мистецький проект має чітку структуру, план, у якому передбачена вступна, основна та заключна частини, висновки.	3
2.	Студент виявляє здатність систематизувати, узагальнювати та інтерпретувати навчальний матеріал, свідомо використовувати педагогічну й фахову термінологію, послідовно висловлювати, доводити й обґрунтовувати власну думку.	7
3.	Доповідь супроводжується презентацією (Microsoft power point), оформлена за всіма вимогами (зміст, структура, ідея, дизайн), яка відповідає тексту доповіді	7
4.	У процесі підготовки мистецького проекту студент використовував сучасні джерела інформації, технології, підходи.	3

5.	Студент використовує засоби ораторського мистецтва, виявляє здатність «працювати» з аудиторією, ініціювати діалоги, дискусії, дебати	3
6.	Ступінь новизни та презентабельності матеріалу.	2
Разом		25

Критерії оцінювання модульного контролю, проведеного у формі МКР

Критерії оцінювання	К-ть балів
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень. 	21 – 25
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень. 	17 – 20
<ul style="list-style-type: none"> • володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень. 	13 – 16
<ul style="list-style-type: none"> • студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	9 – 12
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень 	5 – 8
<ul style="list-style-type: none"> • студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно висновки на основі проведених спостережень 	1 – 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» семестровий контроль у 4 семестрі навчальним планом не передбачено.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7-а. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ДИСЦИПЛІН»

Модуль II. – 4 семестр

Усього за ЗМ №1 – 14 год.

З них аудиторних – 4 год.: лекції – 4 год., Самостійна роб. – 8 год. Мод. контроль – 2 год.

Модуль	ЗМ №1	
Назва модуля	ЗМ №1: Зміст і методика навчання учнів основної школи основам образотворчої грамоти	
Лекції	1	2
Теми лекцій	Розвиток образного мислення та художньо-творчого потенціалу учнів основної школи засобами образотворчого мистецтва.	Педагогічний малюнок, основи кольорознавства і композиції в системі навчання образотв-му мистецтву учнів основної школи.
К-ть балів за лекції	<i>1 б.</i>	<i>1 б.</i>
Семінарські		
Теми семінарських занять		
К-ть балів за сем-кі		
Самостійна р.	5 бал.	<i>5 бал.</i>
Поточний контроль	<i>МКР №1 – 25 бал.</i>	
Кількість балів за змістовий модуль №1	37 балів	

7-б. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ДИСЦИПЛІН»

Модуль II. – 4 семестр

Усього за ЗМ №2 – 46 год.

З них аудиторних – 24 год.: лекції – 12 год., семінарські зан. – 6 год., практичні зан. – 6 год. Самостійна роб. – 20 год. Мод. контроль – 2 год.

Модуль	ЗМ №2					
Назва мод.	ЗМ №2: Зміст і методика навчання учнів основної школи образотворчому і декоративно-прикладному мистецтву.					
Лекції	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Графіка у системі навчання образотворчому мистецтву	Живопис у системі навчання образотворчому мистецтву	Скульптура у системі навчання образотворчому мистецтву	ДПМ у системі навчання учнів основної школи	Зміст і методика навч. учнів 5 – 7 кл. технікам роботи з папером. Колаж.	Сучасні арт-практики в системі навч. учнів 5–7 кл. образ-му мист-ву.
К-ть б. за лек	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Семінарські	1		2			3
Теми семінарських занять	Відпр. методики кер-ва різними видами худ-практ. діяльн. школярів. Графічні техніки.		Відпр. методики кер-ва різними видами худ-практ. діяльн. школярів. Ліплення.			Організація занять, методика застос. суч-х арт-практик на уроках ОМ.
К-ть б. за сем	1 + 10 бал.		1 + 10 бал.			1 + 10 бал.
Практичні		1		2	3	
Теми практичних занять		Відпр. методики кер-ва різними видами худ-практ. діяльн. школярів. Живописні техніки.		Відпр. методики навч. учнів 5 – 7 кл. створенню орнаментальних композицій.	Відпрацювання методики навчання технікам роботи з папером.	
К-ть б. за пр.		1 + 10 бал.		1 + 10 бал.	1 + 10 бал.	
Сам. р.	5 бал.	5 бал.	5 бал.	5 бал.	5 бал.	5 бал.
Поточ. к-ль	МКР №2 – 25 бал.					
К-ть б. за ЗМ №2	127 балів					
Разом за Модуль II	164					

8. Рекомендовані джерела Основні (базові)

1. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. – 296 с. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 15 примірниках та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
2. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої граматики: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Вища шк., 2002. – 190 с.: іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в кількості 61 примірників та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
3. Масол Л. Методика навчання мистецтва в основній школі: Методичний посібник для вчителів / Людмила Масол. – К.: Шк. світ, 2012. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
4. Сокольникова Н.М. Изобразительное искусство и методика его преподавания в начальной школе: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. – 2-е изд., стереотип. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 368 с., 12 л. ил. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://imgur.com/y00W9qS/embed>

Додаткові

5. Антонович Є. А., Проців В. І., Свид С. П. Художні техніки в школі. – К.: Освіта, 1997. – 180 с.
6. Вердіна С.В. Секрети педагогічної майстерності. Уроки для вчителя/ Вердіна С.В., Панченко А.Г. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 111, /1/ с.: іл. – (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»).
7. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392 (зі змінами і доповненнями 2015 року). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/derj-stand.html>
8. Дудка О.М. Загальні принципи створення мультимедійних презентацій та слайд-шоу засобами програми Power Point. Навчальний посібник. 7-ме вид. – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: ЦІТ, 2010. – 51 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/275.pdf>
9. Інтегровані уроки з предметів естетичного циклу / Упоряд.: Л.Шелестова, Н.Чиренко. – К.: Вид. дім «Шкл. світ»: Вид. Л.Галіцина, 2006. – 128 с.
10. Кузьменко Г. В. Сценарій КВК мистецтвознавчого напрямку / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 22–28. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
11. Кузьменко Г. В. Урок у 5-му класі. Рослинні мотиви в декоративній композиції / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 48–51., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
12. Кузьменко Г. В. Душа і мудрість середньовічного храму (Інтегрований урок за програмою «Мистецтво». 6-клас) Візуальне мистецтво / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 39–44., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
13. Кузьменко Г. В. Особливості вивчення анімалістичного жанру / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 21–27., іл. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 примірнику та електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)

репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)

14. Кузьменко Г. В. Становлення ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва в учнів 6-х класів (на матеріалі пейзажного жанру) / Г. В. Кузьменко // Мистецтво та освіта. Науково-методичний журнал. – 2014. – № 4. – С. 45–51. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 1 прим. та електр. репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
15. Лемешева Н., Кондратюк Н. Методика навчання мистецтва (Образотворче мистецтво) 5 клас (за новою програмою) : Навчально-методичний посіб. / Н. А. Лемешева, Н. В. Кондратюк. – Черкаси : ЧОПОПП, 2014. – 124 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.ippro.com.ua/attachments/article/360/Методика%20навчання%20%20мист._pdf
16. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі : єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с. : іл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/10644/1/художньо-педагогічні%20технології%20в%20основній%20школі.pdf>
17. Масол Л. М. Мистецтво (інтегрований курс) : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол. – К.: Видавництво «Світоч», 2013. – 240 с.: іл.
18. Масол Л. М. Мистецтво. Робочий зошит для учнів 5 класу: навч. посіб. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко. – К. : Світоч, 2013. – 80 с. : іл.
19. Масол Л. М. Мистецтво. Робочий зошит. 6 клас: навч. посіб. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко. – К. : СВІТОЧ, 2014. – 72 с. : іл.
20. Масол Л. М. Мистецтво (інтегрований курс) : підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Л. М. Масол, О. В. Гайдамака, Г. В. Кузьменко, Н. А. Лемешева. – К.: Видавництво «Освіта», 2016. – 256 с.: іл.
21. Мельник В. М. Мистецтво витинанки та аплікації : Навчальний посібник. – Тернопіль : Навчальни книга – Богдан, 2006. – 256 с.
22. Методичні рекомендації з виробничої практики для студентів IV курсу напряму підготовки «Образотворче мистецтво» (ОКР «бакалавр») / уклад. Г.В. Кузьменко. – К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 76 с. (Наявний в бібліотеці Інституту мистецтв в 10 примірниках та електронному репозиторії <http://elib.kubg.edu.ua/3620/>)
23. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Музичне мистецтво; Образотворче мистецтво; Інтегрований курс «Мистецтво». 5 – 9 класи. / Л. Масол, О. Коваленко, Г. Сотська, Г. Кузьменко [та ін.] / – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013. – 32 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/1349869088/
24. Ночвінова О.В. Образотворче мистецтво. 5 клас: Тематичне планування та розробки уроків / О.В.Ночвінова, Ж.С. Марчук, Т.С. Хребто. – Х.: Веста: Вид-во «Ранок», 2006. – 192 с. – (Майстер-клас).
25. Предметний тиждень у школі. Образотворче мистецтво (методичний посібник для вчителів). – Х.: ПФ «Антіква», 2002. – 80 с. укр.. мовою.
26. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
27. Твори українського образотворчого мистецтва на уроках в школі: Метод. рекомендації для вчителів образотворчого мистецтва шкіл різного типу навчання / Авт.-укл. С.В.Коновець. – К.: ІЗМН, 1997. – 64 с.